ЕНЕРГОАТОМ ENERGOATOM ЧИСТА ЕНЕРГІЯ МАЙБУТНЬОГО

Енергетик

Інформаційний вісник. Випуск 45, 20 листопада 2025 року

МИ РАЗОМ!

Атомники вчергове надали допомогу захисникам України

Тільки разом ми можемо здолати ворога – впевнені на Південноукраїнській АЕС. На підприємстві триває благодійна акція «Допомога захисникам України» і наразі чергову партію найнеобхіднішого устаткування отримали представники 15-ї бригади оперативного призначення імені Героя України лейтенанта Богдана Завади Національної гвардії України «Кара-Даг». Вартість спеціального обладнання склала майже 900 тисяч гривень. Старлінки, генератори, виносні антени, квадрокоптер Mavic 3T з системою нічного бачення підсилять українських захисників на харківському напрямку.

Передаючи допомогу військовим, очільник Південноукраїнської АЕС наголосив, що підтримка захисників – це спільні зусилля всього колективу енергокомплексу. «Працівники нашого колективу розуміють, що стабільна робота є запорукою того, що ми маємо можливість надавати допомогу Силам оборони України. Збройні сили також роблять усе зі свого боку. Коли кожен добре виконує свою частину роботи, в цілому виходить одна велика важлива справа», - зазначив генеральний директор філії «ВП ПАЕС» Вячеслав Стоянов.

Представники військового підрозділу завітали до атомників не з пустими руками. До музею підприємства будуть передані прапор Кара-Дагу, ікона Архангела Михаїла, виконана капеланом бригади, та вирізьблені гільзи від снарядів.

Ірина ПАВЛОВА
Фото Ольга Михайлова

Інформація про радіаційний стан на промисловому майданчику, в санітарно-захисній зоні та в зоні спостереження філії «ВП ПАЕС» станом на:

На 17 листопада 2025 року			На 15 листопада 2025 року		
Потужність еквівалентної дози, мкЗв/годину			Викиди в атмосферу, % від ліміту викиду		
Промисловий майданчик	Санітарно-захисна зона	Зона спостереження	Інертні радіоактивні гази	Довго існуючі радіонукліди	Радіойод
0,09	0,09	0,08	0,067	0,016	0,002

НОВИНИ ПІДПРИЄМСТВА

На ПАЕС завершила роботу Рада фахівців з електротехнічного обладнання

На Південноукраїнській атомній електростанції завершила роботу 40-ва Рада фахівців з електротехнічного обладнання (РФЕО) АТ «НАЕК «Енергоатом». Протягом тижня провідні спеціалісти з різних атомних майданчиків Компанії обговорювали питання експлуатації, модернізації та підвищення надійності електротехнічного устаткування українських АЕС.

У час, коли ворог цілеспрямовано атакує критичну інфраструктуру, стабільна робота енергосистеми стає питанням не лише комфорту, а й національної безпеки. Саме тому такі професійні зустрічі мають особливе значення – вони сприяють зміцненню енергетичної стійкості країни.

Новопризначений голова Ради фахівців з електротехнічного обладнання НАЕК «Енергоатом» Олександр Борисенко зазначив, що сьогодні перед галуззю стоїть широкий спектр завдань. «Ми охоплюємо всі напрями – від релейного захисту до розроблення сучасного обладнання, яке відповідатиме вимогам часу. Йдеться і про енергоефективність, і про захист від зовнішніх впливів, і про кібербезпеку. Саме комплексний підхід дозволяє гарантувати надійну роботу енергосистеми», - наголосив він.

Символічно, що саме Південноукраїнська АЕС приймала ювілейне засідання Ради. Свого часу перша така нарада теж відбулася саме тут. За роки роботи фахівці спільно напрацювали чимало технічних рішень, спрямованих на підвищення ефективності та безпеки електротехнічних систем енергоблоків.

Підсумкові рекомендації Ради ляжуть в основу оновлених технічних підходів до експлуатації й обслуговування обладнання АЕС. Учасники переконані: такі зустрічі не лише підвищують професійний рівень персоналу, а й зміцнюють командну взаємодію між представниками різних атомних станцій, що особливо важливо в умовах воєнного часу. Наступне засідання Ради фахівців з електротехнічного обладнання НАЕК «Енергоатом» відбудеться через пів року на майданчику Хмельницької АЕС.

Анастасія ЧАБАНЮК
Фото Ольга Михайлова

ПРАЦЮЄ УКРЯТ

Рятувальники Мальтійської служби допомоги провели практичне заняття для учасників «Атомної академії ПАЕС»

На Південноукраїнській АЕС триває реалізація освітнього проєкту «Атомна академія ПАЕС». Цього разу для учасників пізнавальних заходів «АЕС на долоні» було проведено практичне заняття з надання домедичної допомоги за підтримки волонтерів-рятувальників місцевого осередку Мальтійської служби допомоги.

Інструктори познайомили хлопців і дівчат із базовими принципами надання першої домедичної допомоги. Зокрема, вони навчили, як діяти у випадках, коли людина перебуває без свідомості, але дихає, а саме як правильно повернути її у стабільне бокове положення. Ліцеїсти отримали детальні рекомендації що робити, коли людина без свідомості й не дихає, про проведення серцево-легеневої реанімації, а також надання допомоги при масивних і критичних кровотечах з використанням турнікетів і спеціальних пов'язок.

Після теоретичної частини учасники перейшли до практики: під керівництвом інструкторів вони відпрацьовували навички на навчальних манекенах, тренувалися діяти чітко, злагоджено й без паніки.

«Ми прагнемо навчити дітей не боятися діяти. Вчасно надана перша домедична допомога значно підвищує шанси постраждалого на збереження життя та одужання. Приємно бачити, з якою зацікавленістю молодь сприймає інформацію, як швидко вони опановують необхідні навички», - зазначив в. о. голови Південноукраїнського осередку Мальтійської служби допомоги Євген Шифердеккер.

Учасники «Атомної академії ПАЕС» також поділилися своїми враженнями: «Було дуже цікаво! Ми змогли спробувати все власноруч, як правильно перевірити дихання. Тепер я точно знаю, що робити, якщо комусь стане зле», - розповів Іван Деменко.

Подібні заняття є невід'ємною частиною освітнього проєкту «Атомна академія ПАЕС». Вони допомагають ліцеїстам отримати корисні життєві навички, що можуть стати вирішальними у різних критичних ситуаціях.

Волонтери-рятувальники переконані, що набуті знання та вміння зроблять учасників більш упевненими, відповідальними та готовими прийти на допомогу тим, хто цього потребує.

Світлана КОСТЕНЮК
Фото Ольга Михайлова

ПРАЦЮЄМО!

Про економічні показники діяльності під час надання послуг об'єктами соціальної інфраструктури

Утримання об'єктів соціальної інфраструктури є частиною соціальної політики АТ «НАЕК «Енергоатом». Такі об'єкти, що перебувають на балансі філії «ВП ПАЕС», експлуатуються для задоволення соціальних потреб працівників та їхніх родин, а також для підтримки трудового потенціалу з метою підвищення продуктивності праці та формування стабільного трудового колективу, забезпечення належних умов для оздоровлення, відпочинку та розвитку співробітників.

Згідно з чинним Колективним договором АТ «НАЕК «Енергоатом», на роботодавця покладаються зобов'язання забезпечувати утримання та розвиток об'єктів соціальної інфраструктури на умовах часткової окупності та надання цими об'єктами платних послуг при встановленому для кожного об'єкта рівню доходності (окупності). Тобто, функціонування цих об'єктів не має основною метою провадження беззбиткової діяльності, а регулює соціально-трудові відносини та забезпечує додаткові соціальні гарантії для персоналу філії «ВП ПАЕС» за рахунок коштів роботодавця.

Доходи надходять від надання соціальними об'єктами платних послуг згідно з переліком та встановленою вартістю послуг.

Прайс-листи розміщені на дошках оголошень у закладах, систематично оприлюднюються та оновлюються на місцевих вебсайтах та офіційному сайті філії «ВП ПАЕС».

При визначенні вартості послуг застосовується гнучка цінова політика, яка враховує як розрахункову собівартість надання послуг, так і ринкову вартість аналогічних послуг, що надаються іншими закладами в межах нашого міста та найближчих територіальних одиниць, щоб забезпечити більш високий рівень відвідувань закладів при зваженій якості послуг. Це стосується вартості послуг Палацу культури «Енергетик», спортивного комплексу «Олімп», оздоровчо-реабілітаційного комплексу «Іскра», до яких входить не лише відвідування художніх колективів, спортивних секцій, надання медичних та оздоровчих послуг, а й оренда приміщення, звукового обладнання, написання сценаріїв, розміщення реклами, тощо.

Разом зі збалансованою політикою вартості послуг, слід відзначити і високу кваліфікацію персоналу соціальних об'єктів. Завдяки високому рівню та професіоналізму тренерського складу, викладачів гуртків та студій, відвідувачі повноцінно займаються та беруть участь у міжміських, всеукраїнських та міжнародних змаганнях та конкурсах, досягають значних результатів, стають переможцями та отримують медалі, почесні звання, спортивні розряди.

Фаховий рівень медичних працівників, що працюють у сфері охорони здоров'я на базі ОРК «Іскра», дозволяє надавати широкий спектр сучасних оздоровчих, профілактичних та реабілітаційних процедур, зокрема в умовах воєнного стану для постраждалих від війни та ветеранів ЗСУ, що є на сьогодні надважливим завданням в умовах гострого попиту на такі послуги.

Крім того, останніми роками спостерігається позитивна тенденція до підвищення окупності готелю, що працює на базі ОРК «Іскра». Збільшення прибутковості стало можливим завдяки вдосконаленню фінансово-економічного менеджменту, підвищенню завантаженості готелю, ефективному управлінню витратами, що допомогло оптимізувати витрати та доходи. На сьогодні досягнуто показник окупності у 94%, що є доволі високим, враховуючи особливості розташування готелю за межами міста та на деякій відстані від основних автошляхів.

Стале функціонування соціальних об'єктів та забезпечення поточної виробничо-господарської діяльності для надання послуг у досить широкій номенклатурі є можливим завдяки покриттю потреби на утримання соціальних об'єктів за рахунок коштів від провадження основної діяльності АТ «НАЕК «Енергоатом» з відпуску електричної та виробництва теплової енергії АЕС. За рахунок цих «тарифних» коштів повністю відшкодовуються витрати на заробітну плату персоналу соціальних об'єктів, амортизацію, основні ремонтно-експлуатаційні потреби, інші витрати, зокрема підвищення кваліфікації фахівців у спеціалізованих центрах, тощо. Систематично проводиться також поліпшення матеріально-технічної бази об'єктів. Так, протягом 2024 -2025 р.р. введено в експлуатацію комплексний майданчик для командних ігрових видів спорту СК «Олімп», проведено реконструкцію дитячого майданчику ОРК «Іскра».

З метою комплексної реабілітації на базі санаторію-профілакторію оновлюється медичне та спортивне обладнання. Отримані доходи від діяльності соціальних об'єктів, як правило, покривають лише незначну частку поточних витрат, зокрема на матеріальні ресурси.

Нижче надаємо для ознайомлення інформацію щодо окремих соціальних об'єктів з їх характеристикою та результатами діяльності за 9 місяців 2025 року:

Продовження на п'ятій сторінці

Тип, назва соціального об'єкту	Призначення	Фактичні повні витрати на утримання об'єкту, млн грн	Отримані доходи, млн грн		Відсоток окупності
Палац культури «Енергетик»	Проведення культурного дозвілля працівників філії «ВП ПАЕС», членів їх сімей та жителів і гостей міста	**47,6**	Всього, з них: - дохід від роботи колективів та студій; - дохід від концертної діяльності та інші доходи	**1,8** 1,2 0,6	4 %
Спортивний комплекс «Олімп»: комплекс споруд і будівель, зокрема стадіон	Організація навчально-спортивних і фізкультурно-оздоровчих заходів для працівників філії «ВП ПАЕС», членів їх сімей та жителів і гостей міста	**47,9**	Всього, з них за об'єктами: - плавальний басейн; - тренажерна зала; - інші спортивні зали	**3,5** 0,9 0,2 2,4	7 %
Оздоровчо-реабілітаційний комплекс «Іскра»	Організація та проведення реабілітаційно-оздоровчих заходів та профілактичного оздоровлення персоналу філії «ВП ПАЕС», членів їх сімей та жителів і гостей міста	**68,2**	Всього, з них: - дохід від курсівок та путівок; - дохід від дитячих путівок; - інші додаткові послуги	**3,1** 0,5 2,1 0,5	4,5%
База відпочинку «Дружба», с.Рибаківка	Оздоровлення працівників та членів сімей, реабілітація оперативного персоналу	В період військового стану послуги не надаються			

Лариса ШЕВЧУК,
заступник начальника ПЕУ з фінансового планування

ЦІКАВО ЗНАТИ

Атомники підтримують пластовий рух у громаді

Філія «ВП «Південноукраїнська АЕС» продовжує підтримувати розвиток пластового руху в громаді. Чергові сходини місцевого осередку «Станиця Гард», які відбулися 8 листопада, зібрали активних дітей, виховників і друзів пласту.

Під час зустрічі юні пластуни разом із наставниками говорили про те, що повинен знати кожен учасник руху, вивчали флору і фауну національного природного парку «Бузький Гард», знайомилися з червонокнижними рослинами й тваринами рідного краю. У цікавій ігровій формі діти опановували новацький закон, що складається з п'яти головних принципів: любити Бога й Україну; слухатись батьків і виховників; робити добрі вчинки; дотримуватись правил у грі; старатись бути щораз ліпшим.

Знаковим моментом заходу стало вручення хустини «Пласт Прият» заступнику генерального директора філії «ВП ПАЕС» з персоналу Сергію Котельнику. Це свого роду символ вдячності за підтримку й допомогу в розвитку пластового руху в громаді. «Ми й надалі будемо опікуватися розширенням співпраці між атомниками та пластунами, сприятимемо організації зустрічей і поширенню цінностей руху серед молоді», - зазначив Сергій Котельник.

Південноукраїнська АЕС підтримує діяльність спільноти, що сприяє вихованню покоління свідомих, активних і відповідальних громадян, які люблять свою землю та готові працювати задля її майбутнього.

Світлана КОСТЕНЮК

ПРАЦЮЄМО!

Кисень у поверхневих та підземних водоймах

Найпоширенішим хімічним елементом на Землі є кисень. Він становить 47% маси земної кори, входить до складу води, мінералів, а також є у повітрі (близько 21% за об'ємом приземного шару атмосфери).

Проте кисень, який входить до складу води як один з двох елементів відомої хімічної формули H_2O, не доступний для участі в окислювальних процесах живих організмів, які населяють гідросферу. Для здоров'я водних екосистем та життєдіяльності водних організмів, зокрема риб, ракоподібних та інших водних істот необхідний саме кисень, розчинений у воді.

Розчинення газів у рідинах — це процес, коли газ змішується з рідиною, утворюючи розчин, і на нього суттєво впливають тиск і температура. Зі збільшенням тиску розчинність газу зростає, тоді як зі збільшенням температури — навпаки, зменшується. Це явище описується за допомогою закону Генрі, який стверджує, що розчинність газу прямо пропорційна його тиску над рідиною.

Кисень у природних і підземних водах надходить переважно з атмосфери, розчиняючись у воді. Окрім температури і тиску, його концентрація залежить і від рівня забруднення води (у чистих річках може сягати до 20 мл/л, у забруднених — бути відсутнім). У підземних водах вміст кисню варіюється від 0 до 15 мг/дм^3, переважно в неглибоких водоносних горизонтах, хоча може проникати й на більші глибини через тектонічні розломи.

Окрім дифузії з атмосфери, основними джерелами надходження кисню в водойми є:

- турбулентний рух води: хвилі, пороги, водоспади та інші турбулентні явища сприяють перемішуванню води, що покращує насичення киснем;
- фотосинтез водних рослин та фітопланктону: водні рослини і мікроорганізми виділяють кисень як побічний продукт фотосинтезу, особливо у верхніх шарах водойм, де проходить цей процес;
- опади: дощі та сніг також можуть привносити розчинений кисень у водні ресурси, оскільки часто містять розчинений кисень;
- аерація глибинних вод: в результаті вертикальних переміщень води (змішування різних шарів води) кисень може потрапляти в глибинні шари.

Є багато факторів, які впливають на концентрацію розчиненого у воді кисню. Серед них:

- температура води: в холодній воді розчинність кисню вища;
- тиск і мінералізація води: зміни в атмосферному тиску і вмісті розчинених солей також можуть впливати на рівень кисню в воді;
- турбулентність течії: вища турбулентність води покращує аерацію і збільшує рівень розчиненого кисню, особливо у поверхневих шарах;
- біологічна активність: споживання кисню водними організмами, а також процеси окислення органічних і неорганічних сполук (наприклад, аміаку, сірководню) знижують концентрацію кисню;
- сезонні коливання: літнє підвищення температури води часто супроводжується зниженням розчиненого кисню, оскільки холодна вода має вищу здатність до насичення киснем.

Розчинений кисень є критичним елементом для підтримання життя у водних екосистемах. Його концентрація безпосередньо впливає на процеси самоочищення водойм, тому важливо контролювати рівень кисню для підтримання стабільних екологічних умов.

Здійснюючи моніторинг гідрохімічного стану поверхневих водойм в зоні розташування Південноукраїнського енергокомплексу, еколого-хімічна лабораторія ВОНС філії «ВП ПАЕС» щотижня визначає концентрацію розчиненого кисню у поверхневих водоймах, а

саме у річці Південний Буг, Олександрівському, Прибузькому водосховищах, а також у ТВО.

У жовтні 2025 року розчинений кисень верхніх шарів течії Південного Бугу знаходився в межах значень 10,40 -11,36 мг/дм^3 при нормі не менше 4 мг/дм^3. Цього літа найменші значення кисню фіксувалися на рівні 8,08 мг/дм^3, що є також прийнятним.

У пробі води, відібраній з водного об'єкту, рівень розчиненого кисню відразу починає зменшуватися, тому первісне визначення концентрації розчиненого кисню виконується не в лабораторії, а прямо на водоймі. ЕХЛ ВОНС оснащена відповідними приладами (див. на фото), що дозволяє проводити необхідні вимірювання з високою точністю.

В умовах лабораторії з відібраних проб щотижня виконується, серед іншого, аналіз біохімічного споживання кисню. Біохімічне споживання кисню (БСК) – це кількість кисню, що витрачається за певний проміжок часу на аеробне біохімічне окислення (розкладання) нестійких органічних сполук, які містяться у воді, без доступу повітря і світла. Визначення розчиненого кисню передбачає фіксацію кисню в пробі (окислення розчиненим киснем у лужному середовищі марганцю гідроксиду до сполук марганцю з валентністю більшою, ніж 2), повернення до двохвалентного стану у кислому середовищі, в ході якого окислюється еквівалентне зв'язаному кисню число іонів йоду, а також визначення йоду, що виділився, титруванням розчином натрію сіркуватокислого. Титрометричним методом вимірюють об'єм розчину натрію сіркуватокислого, який пішов на титрування проби до і після п'ятидобової інкубації за стандартних умов.

БСК – це екологічний показник стану природних водойм, який допомагає визначити рівень забруднення води органічними речовинами. Протягом цього року значення БСК в річці Південний Буг перебувало в межах 2,4 – 2,8 мг/дм^3 при нормі не більше 3 мг/дм^3.

Катерина ПАВЛОВА, хімік ІІ категорії ВОНС

На фото: технік-лаборант І к ЕХЛ ВОНС О.Бондаренко проводить вимірювання розчиненого кисню в річці Південний Буг, район насосної станції НПТ-1.

НА ПІДПРИЄМСТВІ

Вдосконалення робочих перевезень

На Південноукраїнській АЕС розпочалось тестування нової функції у системі перевезень. На автобусах, які доставляють персонал на роботу та з роботи, з'явились оновлені таблички. Кожна з них, окрім маршруту та його номеру, має спеціальний QR-код.

Відтепер на автобусах, що перевозять персонал Південноукраїнської АЕС, розміщені таблички нового формату. Зовнішній вигляд їх ще буде коригуватися, а от інформацію вони нині містять наступну: номер маршруту, напрямок із зазначенням зупинок та QR-код. «Можна скористатись телефоном і зчитати QR-код. У результаті з'являється інформація про самого працівника, а також є розділ для оперативної інформації, яку може надати пасажир автобусу. Це, наприклад, зауваження щодо технічного стану машини, коментар щодо роботи водія, порушення ним правил дорожнього руху тощо. Окрім того, у цьому розділі атомники можуть залишати інформацію стосовно зупиночних комплексів, за які несуть відповідальність органи місцевого самоврядування», - розповів начальник відділу соціальних програм філії «ВП «Південноукраїнська АЕС» Валерій Кичак.

Над запровадженням нової ініціативи спільно працюють відділ соціальних програм та автотранспортне господарство. За словами начальника відділу експлуатації АТГ, окрім інформаційних табличок на передньому та боковому склі, в кожному автобусі також є інформація про водія, який здійснює перевезення. «Мета такого нововведення – це підвищення рівня поінформованості персоналу, який ми щодня доставляємо на роботу та з роботи. Окрім того, таким чином плануємо покращити якість обслуговування та підвищити транспортну дисципліну під час перевезення працівників підприємства», - наголосив начальник відділу експлуатації автотранспортного господарства філії «ВП «Південноукраїнська АЕС» Дмитро Мишко.

Нові інформаційні таблички стануть в пригоді усім працівникам підприємства, а особливо новоприйнятим, говорить керівник відділу соціальних програм Валерій Кичак. Обрати зручний для себе маршрут можна скориставшись офіційним сайтом підприємства, або ж ознайомившись з інформацією на автобусній табличці. У тестуванні задіяні автобуси, які здійснюють перевезення за сімома основними маршрутами, якими персонал Південноукраїнської АЕС доставляють на роботу. «Якщо ми говоримо про напрямок від атомної станції, то це маршрути по вулицям Європейська та Набережна енергетиків, проспекту Незалежності. Окрім того, тестування відбувається на маршрутах, що перевозять персонал до малоповерхової забудови та Костянтинівки», - пояснює Дмитро Мишко.

Уся інформація, яку надаватиме персонал, що пересувається автобусами, надходитиме до адміністрації Південноукраїнської АЕС. Там її оброблятимуть, аналізуватимуть та, за необхідності, вноситимуть корективи у систему робочих перевезень.

Ірина ПАВЛОВА
Фото Ольга Михайлова

101 ІНФОРМУЄ

Генератор: як користуватися правильно та безпечно

Ми чудово розуміємо: коли знову вимикають світло, генератор стає необхідністю. Змушені ним користуватися, щоб працювати, навчатися, або займатися простими хатніми справами. Але пам'ятайте: неправильне використання генератора є дуже небезпечним!

Не ризикуйте своїм життям і безпекою людей поруч! Чадний газ непомітний та смертельно небезпечний!

ЧОГО НЕ МОЖНА РОБИТИ:

Не вмикайте генератор в приміщенні. Не встановлюйте близько до вікон, дверей, вентиляційних шахт. Чадний газ проникне всередину. Не заправляйте гарячим! Не доливайте паливо, коли генератор працює чи ще гарячий! Пролите пальне на розпечені деталі гарантує займання та навіть вибух.

ЯК КОРИСТУВАТИСЯ ПРАВИЛЬНО ТА БЕЗПЕЧНО:

Генератор має стояти на рівній, сухій, відкритій поверхні на відстані не менше 6 метрів від будинку, вікон, дверей. Забезпечте навіс, щоб на нього не потрапляв дощ чи сніг. Обов'язково використовуйте спеціальні подовжувачі, призначені для зовнішнього використання, без пошкоджень. Тримайте порошковий або вуглекислотний вогнегасник поруч із генератором на випадок пожежі.

Дотримуйтеся порад фахівців — це рятує життя!

1 ДПРЗ

БУДЬТЕ В КУРСІ ПОДІЙ!

Користуйтеся тільки офіційними джерелами інформації про роботу Південноукраїнського енергокомплексу! Відскануйте QR-код, перейдіть за посиланням та підпишіться!

Енергетик
Інформаційний вісник філії «ВП ПАЕС»
Адреса: 55000
Миколаївська обл.,
м.Південноукраїнськ,
бул. Шевченка, 8а,
ІЦ "Імпульс", 2 поверх
Тел.: (05136) 5-76-91
Тел.: (05136) факс 5-94-00
E-mail: smi@sunpp.atom.gov.ua
Відповідальна за випуск
Бондаренко О.О.
Наклад 1000 примірників
Виготовлено в друкарні філії «ВП ПАЕС»
Розповсюджується безкоштовно